TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN HOÀ AN** TỈNH CAO BẰNG	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2025/QĐST-VDS	*Hoà An, ngày 06 tháng 6 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HOÀ AN, TỈNH CAO BẰNG

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ trì phiên họp: Bà Nguyễn Thị Dong.

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Hồng Nụ - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Hòa An, tỉnh Cao Bằng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hoà An, tỉnh Cao Bằng tham gia phiên họp: Bà Mã Lệ Thuỷ - Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 6 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hòa An, tỉnh Cao Bằng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2025/TLST-VDS, ngày 20 tháng 5 năm 2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số 02/2025/QĐST - DS ngày 27 tháng 5 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lương Thị H, sinh năm 1976.

Địa chỉ: xóm B, thị trấn N, huyện H, tỉnh Cao Bằng.

Có mặt tại phiên họp.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Lương Văn T, sinh năm: 1977.

Địa chỉ: xóm B, thị trấn N, huyện H, tỉnh Cao Bằng.

2.Bà Lương Thị X, sinh năm 1974.

Địa chỉ: xóm H, xã H, huyện H, tỉnh Cao Bằng.

Đều có mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu bà Lương Thị H trình bày: Bà với ông Lương Văn T

có quan hệ bà là chị ruột. Bà làm đơn yêu cầu Toà án nhân dân huyện Hoà An xem xét, giải quyết và tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật. Vì hiện nay với tình trạng sức khoẻ của ông Lương Văn T không ổn định, không thể tự mình thực hiện các giao dịch dân sự, gây ảnh hưởng đến quyền lợi của bản thân và gia đình, vì mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi theo kết luận của Viện pháp y tâm thần Trung ương.

Mục đích: Chỉ định người giám hộ để quản lý, chăm sóc, đưa ra quyết định thay mặt cho người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật. Căn cứ của việc yêu cầu Toà án giải quyết: Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015. Căn cứ theo kết luận số 111/KLGĐYC ngày 18/4/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương ghi nhận quá trình giám định sức khoẻ tâm thần theo yêu cầu.

Tại phiên họp bà Lương Thị H trình bày: Bố là ông Lương Văn B (mất năm 1991), mẹ là Hà Thị N (mất năm 2019) sinh được 03 người con là Lương Thị X, Lương Thị H, Lương Văn T. Từ năm 1991 đến 2018 ông T sống với bố mẹ tại ấp Đ, xã T, huyện Đ, tỉnh Bình Phước. Đến năm 2018 mẹ yếu, ông T bị tâm thần nên hai chị em bà đón mẹ và ông T ra chăm sóc và sống cùng gia đình bà Hạ cho đến nay.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Lương Thị X có mặt tại phiên họp nhất trí theo trình bày của bà H và không bổ sung gì, bà nhất trí để bà Lương Thị H là người giám hộ đồng thời là người đại diện cho ông T.

Về tài liệu chứng cứ mà người yêu cầu đã nộp: 02 bản sao căn cước công dân; 01 giấy xác nhận thông tin về cư trú của bà Lương Thị H ngày 14/5/2025; 01 đơn xin xác nhận (anh em ruột) ngày 13/5/2025; 01 bản sao giấy khai sinh của ông Lương Văn T; 01 bản chính Văn bản ghi nhận quá trình giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu ngày 18/4/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương; 01 bản chính Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu ngày 18/4/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hòa An nhận định:

[1] Về tố tụng:

Bà Lương Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự. Ông Lương Văn T hiện nay đang cư trú tại xóm B, thị trấn N, huyện H nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều

35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hòa An.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của bà Lương Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự: Căn cứ vào Đơn xin xác nhận anh em ruột ngày 13/5/2025, xác nhận thông tin về cư trú ngày 14/5/2025 của Công an thị trấn Nước Hai, lời khai của bà Lương Thị H và các tài liệu trong hồ sơ vụ việc thể hiện ông Lương Văn T là em ruột của bà Lương Thị H. Từ ngày 07/6/2006 đến ngày 04/8/2006 ông Lương Văn T điều trị nội trú tại Bệnh viện tâm thần Trung ương 2 với chuẩn đoán ra viện là Tâm thần phân liệt hoang tưởng. Sau khi ra viện ông sinh sống trong miền nam đến năm 2018 trở về địa phương ở cùng chị gái là Lương Thị H và được quản lý theo dõi sức khoẻ tại Trạm y tế thị trấn N (Nhưng không sử dụng thuốc điều trị ngoại trú).

Trong cuộc sống hàng ngày, ông T có biểu hiện tính tình nóng nảy, thường đóng cửa ở một mình trong nhà, hay cười nói nhảm một mình, sợ hãi, không tiếp xúc với ai nhất là chỗ đông người, tự đục khoan đồ dùng và buộc các đồ dùng trong gia đình mà không đúng với công việc cần phải làm, hay đi ra đi vào cảm giác lo sợ, hay dùng kéo cắt hết quần áo đang mặc trên người, đêm ít ngủ, lười tắm rửa vệ sinh cá nhân, không ra ngoài giao tiếp xã hội, gia đình đưa đi khám nhưng đối tượng không chịu đi.

Hiện nay bố mẹ đã mất, ông T đang sinh sống với gia đình bà H. Nay gia đình bà H cần chỉ định người giám hộ để quản lý, chăm sóc, đưa ra quyết định thay mặt cho người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật. Để làm một số thủ tục giấy tờ liên quan đến quyền và nghĩa vụ của bản thân ông T và gia đình nên bà H, yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự. Như vậy, bà H có quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự là đúng quy định của pháp luật.

Ngày 03/4/2025 ông T được gia đình đưa xuống Viện pháp y tâm thần Trung ương để giám định sức khoẻ tâm thần. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thân theo yêu cầu số 111/KLGĐYC ngày 18/4/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Lương Văn T bị bệnh tâm thần phân liệt Paranoid, bệnh ở giai đoạn cấp tính. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F20.0. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, lời khai của người yêu cầu phù hợp với các chứng cứ đã có trong hồ sơ vụ việc, đã đủ cơ sở khẳng định rằng ông Lương Văn T là người mất năng lực hành vi dân sự. Việc bà Lương Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở cần chấp nhận. Do ông Lương Văn T hiện nay bố, mẹ đã chết, mối quan hệ giữa Lương Văn T với bà Lương Thị H là chị em ruột, ngoài ra ông T còn có người thân là chị gái ruột tên

Lương Thị X, bà X nhất trí để bà Lương Thị H làm người giám hộ, người đại diện cho ông T. Do vậy để bà Lương Thị H là người giám hộ đồng thời là người đại diện cho ông Lương Văn T là phù hợp với quy định của pháp luật.

[3] Phát biểu của Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa An về việc giải quyết việc dân sự: Về thủ tục tố tụng đã thực hiện đầy đủ theo Bộ luật tố tụng dân sự; Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Lương Thị H là tuyên bố ông Lương Văn T mất năng lực hành vi dân sự và tuyên bố bà Lương Thị H là người giám hộ, người đại diện theo pháp luật của ông Lương Văn T là có căn cứ.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lương Thị H phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 36 và khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015.

Căn cứ vào các Điều 22, 46, 47, 53, 134, 135, 136 Bộ luật dân sự 2015.

Căn cứ Khoản 1 Điều 36, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Tuyên bố:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lương Thị H về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố: Ông Lương Văn T, sinh ngày 03 tháng 12 năm 1977, địa chỉ: xóm B, thị trấn N, huyện H, tỉnh Cao Bằng bị mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định bà Lương Thị H, sinh ngày 26 tháng 11 năm 1976, địa chỉ: xóm B, thị trấn N, huyện H, tỉnh Cao Bằng là người giám hộ, người đại diện của ông Lương Văn T. Bà Lương Thị H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ, người đại diện theo quy định Bộ luật Dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lương Thị H phải chịu 300.000đ *(Ba trăm nghìn đồng)* lệ phí dân sự sơ thẩm để sung công quỹ nhà nước. Nhưng được trừ vào số tiền bà H đã nộp lệ phí 300.000đ *(Ba trăm nghìn đồng)* theo 0001512 biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Toà án ngày 20/5/2025

của Chi cục Thi hành án dân sự huyện H, tỉnh Cao Bằng. Xác nhận bà H đã nộp đủ tiền lệ phí, án phí dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự. Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật thi hành án dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- TAND tỉnh;
- VKSND huyện;
- CCTHADS huyện;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VT

(Đã ký)

Nguyễn Thị Dong